

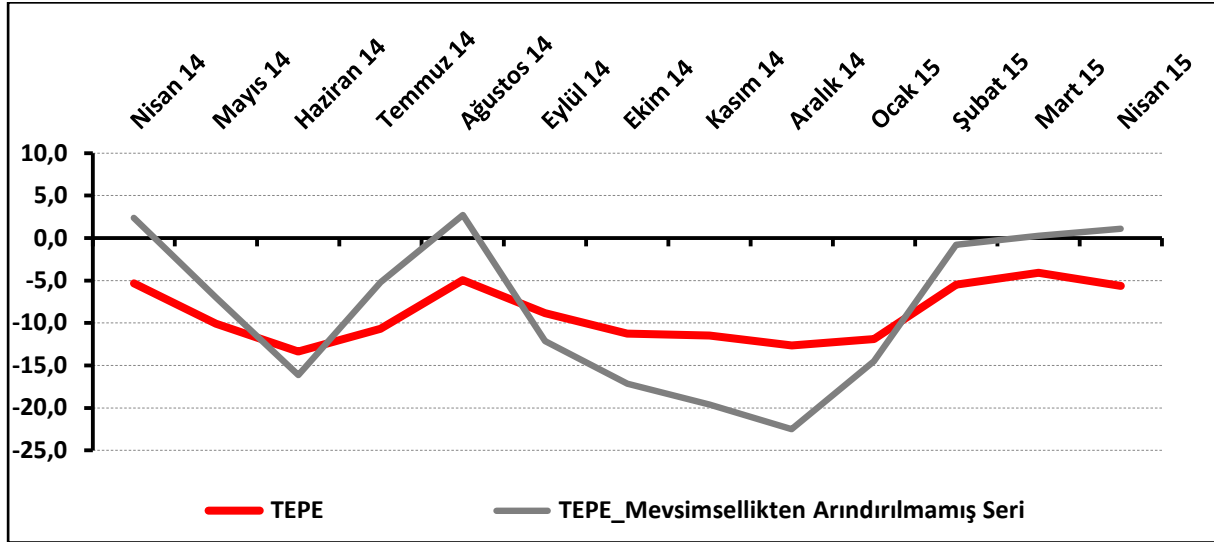
PERAKENDECİNİN HEM SİPARİŞ HEM DE SATIŞ BEKLENTİSİ DÜŞÜYOR

TEPE, nisan ayında geçen yıla ve geçen aya göre düştü. Geçtiğimiz 3 aya ve geçen yılın aynı dönemine göre işlerin durumunda Nisan 2014'e göre artış, Mart 2015'e göre azalış yaşandı. Önümüzdeki 3 aydaki tedarikçilerden sipariş beklentilerinde Mart 2014'e ve Şubat 2015'e göre düşüş oldu. Önümüzdeki 3 aydaki satış beklentilerinde de geçen yıla göre düşüş yaşandı. AB-28'de de perakende güveni nisan ayında azaldı.

Perakende güveni hem bir önceki aya hem geçen yıla göre düştü:

TEPE, nisan ayında -5,6 puan değerini aldı. TEPE, bir önceki aya göre 1,5 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 0,3 puan azaldı. TEPE değerinin bir önceki aya göre azalmasında, geçtiğimiz 3 aya göre işlerdeki azalma, geçen yılın aynı dönemine azalmasında ise önümüzdeki 3 aydaki satış beklentilerindeki düşüş etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Nisan 2014 – Nisan 2015)

Tablo-1. TEPE

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-0,9	-3,6	-1,8	0,7	-2,5	-2,3	-3,3	-2,5	-0,6	1,7	1,9	2,2
2014	-6,1	-8,1	-7,0	-5,3	-10,1	-13,4	-10,7	-5,0	-8,8	-11,3	-11,5	-12,6
2015	-11,9	-5,5	-4,1	-5,6								

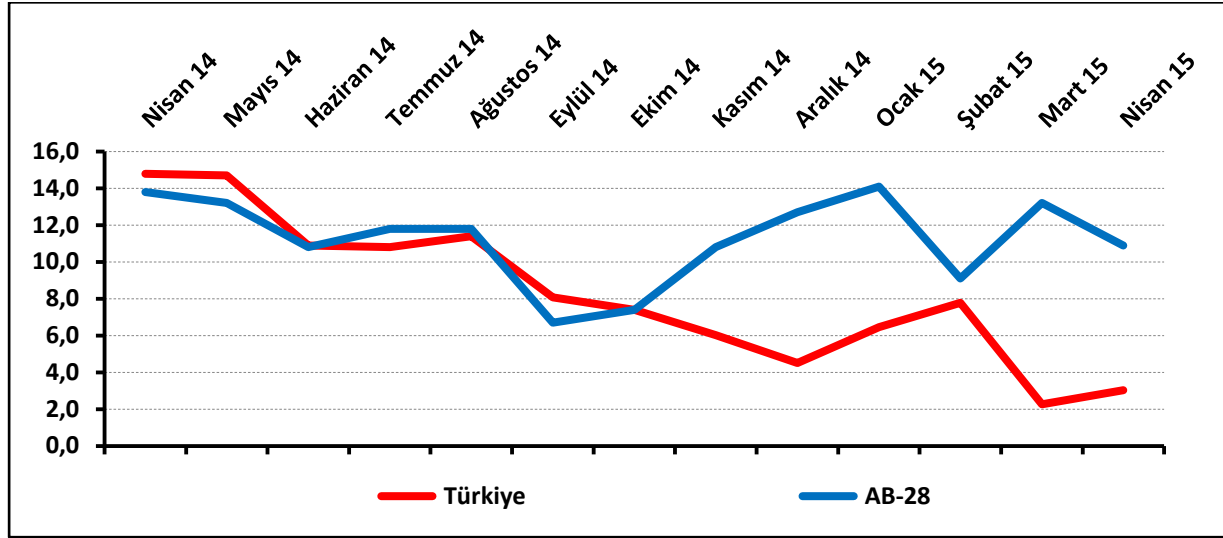
Satış beklentileri geçen aya göre arttı ancak geçen yılki seviyenin altında kaldı:

Mart 2015'te düşen önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Nisan 2015'te 3 puana yükseldi. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Nisan 2014'e göre 11,8 puanlık düşüş yaşanırken, Mart 2015'e göre yaklaşık 0,7 puanlık artış yaşandı.

Nisan 2015'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 47,6'sı önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken işlerinde kötüleşme bekleyenlerin oranı yüzde 26,2 düzeyinde oldu. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 26,2 olarak belirlendi.

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Türkiye'de bir önceki aya göre artış, geçen yılın aynı dönemine göre düşüş yaşanırken, AB-28'de hem bir önceki aya göre hem de geçen yılın aynı dönemine göre düşüş yaşandı.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı) (Nisan 2014 – Nisan 2015)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı)

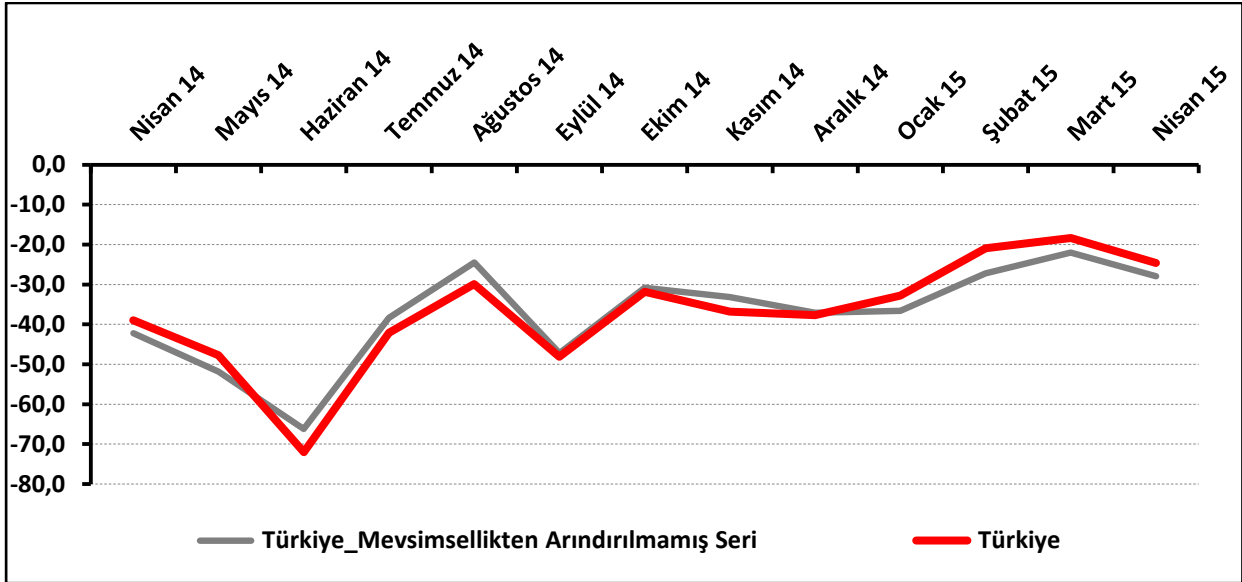
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	13,2	12,9	14,0	17,3	15,6	18,3	20,2	17,3	16,4	16,5	19,3	18,0
2014	16,4	13,2	18,4	14,8	14,7	10,9	10,8	11,4	8,1	7,4	6,0	4,5
2015	6,5	7,8	2,3	3,0								

İşlerdeki toparlanma algısı geçen yıla göre arttı:

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumunun denge değeri Nisan 2015'te -24,6 puan oldu. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumunda Nisan 2014'e göre 14,4 puanlık artış olurken, Mart 2015'e göre 6,2 düşüş oldu.

Nisan 2015'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 24,2'si geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 52,1 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 23,8 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı) (Nisan 2014 – Nisan 2015)

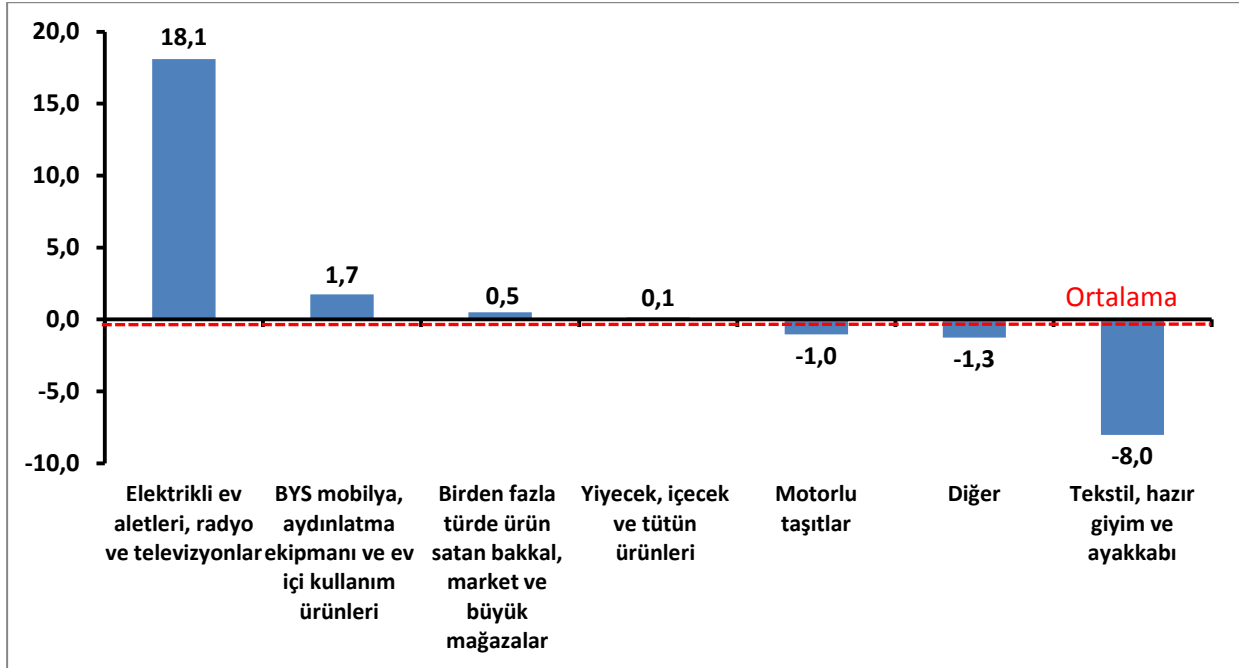
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-22,4	-20,1	-19,6	-23,3	-21,9	-26,5	-31,8	-26,9	-21,1	-22,0	-13,2	-16,1
2014	-37,6	-42,8	-49,6	-39,0	-47,7	-72,0	-42,1	-29,9	-48,1	-31,8	-36,8	-37,7
2015	-32,8	-20,9	-18,4	-24,6								

Nisan ayında en fazla artış elektrikli ev aletleri sektöründe yaşandı:

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Nisan 2015'te geçen yılın aynı dönemine göre en fazla artış "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" sektöründe olduğu görüldü. Bu sektörü, "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri", "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar" ve "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri" sektörleri izledi. Bu 4 sektördeki artış, ortalama artışın üzerinde oldu. "Motorlu taşıtlar" ve "diğer" sektöründeki azalış, ortalama azalışın altında oldu. Geçen yılın aynı dönemine göre en fazla düşüş "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" sektöründe yaşandı.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE'nin Nisan 2015'te geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Tedarikçilerden sipariş beklentisi geçen aya ve geçen yıla göre azaldı:

TEPE anketine soru bazında bakıldığında hem Nisan 2014'e göre hem de Mart 2015'e göre "önümüzdeki 3 aydaki tedarikçilerden sipariş beklentilerinde" düşüş yaşandı. Bununla birlikte "geçtiğimiz 3 aya göre işlerin durumunda" ve "geçen yılın aynı dönemine göre işlerin durumunda" Nisan 2014'e göre artış yaşanırken Mart 2015'e göre düşüş yaşandı.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 04/2014	Endeks 03/2015	Endeks 04/2015	Bir önceki aya göre değişim 04/2015	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 04/2015
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-42,0	-26,3	-32,5	-6,2	9,5
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	11,3	11,8	12,6	0,8	1,3
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	10,8	-2,5	-8,6	-6,1	-19,4
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	14,8	2,3	3,0	0,8	-11,8
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	2,6	12,6	7,1	-5,5	4,5
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	36,2	25,2	26,0	0,8	-10,2
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-39,0	-18,4	-24,6	-6,2	14,4
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	11,3	8,1	11,0	2,9	-0,3

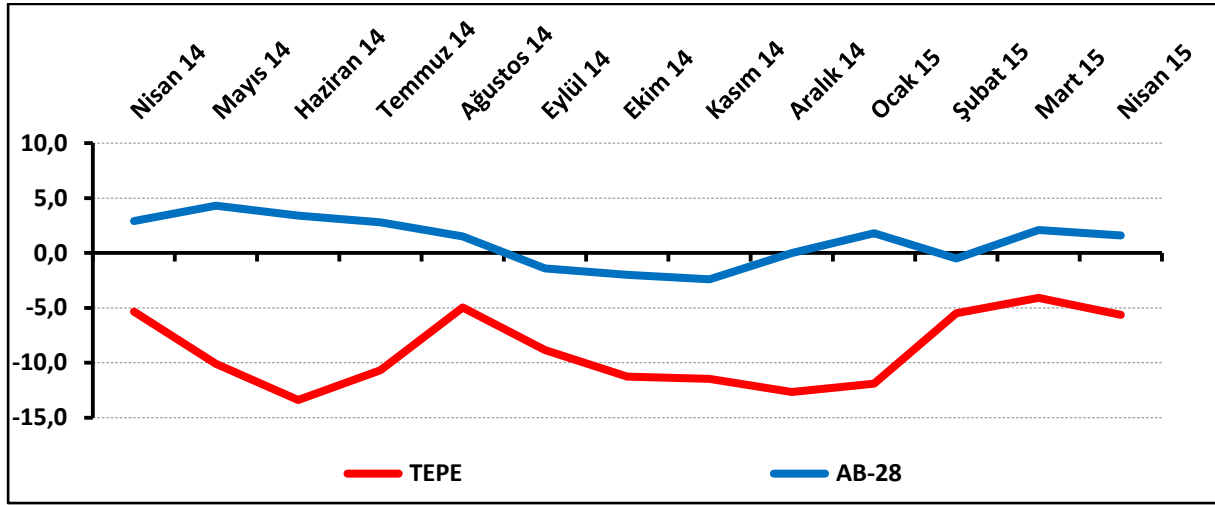
¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni, geçen aya ve geçen yıla göre azaldı:

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Nisan 2015’te 1,6 puan değerini aldı. AB-28’de bir önceki aya göre 0,5 puanlık, geçen yılın aynı dönemine göre ise 1,3 puanlık azalış oldu. Türkiye geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28’den daha iyi performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Nisan 2014 – Nisan 2015)

Tablo-5. AB-28

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-9,5	-10,5	-13,1	-14,1	-12,4	-9,6	-6,1	-2,0	0,3	-0,2	-5,3	-0,7
2014	2,5	4,0	1,2	2,9	4,3	3,4	2,8	1,5	-1,4	-2,0	-2,4	0,0
2015	1,8	-0,5	2,1	1,6								

Malta, geçen yıla ve geçen aya göre perakende güveni en fazla artan ülke:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Malta'nın nisan ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Malta'yı, Slovenya, Danimarka ve Romanya takip ederken Türkiye 16. sırada yer aldı. Finlandiya, Belçika ve Litvanya geçen yıla göre en fazla düşüş yaşanan ülkeler oldular. Bir önceki aya göre en fazla artış da Malta'da yaşandı. AB-28 Perakende Güven Endeksi, geçen yıla ve bir önceki aya göre Euro Bölgesi'ne oranla daha kötü performans sergiledi.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Nisan 2014 ve Mart 2015'e göre)

Ülkeler	Nisan 2014'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Mart 2015'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Malta	32,7	13,6
Slovenya	19,9	4,8
Danimarka	14,7	7,1
Romanya	13,8	7,0
İtalya	13,1	1,4
İspanya	9,1	1,5
Yunanistan	9,1	3,5
Hollanda	7,9	3,7
Slovakya	7,9	2,2
Hırvatistan	7,6	-1,1
Çek Cumhuriyeti	6,5	3,0
Fransa	4,3	-2,3
Euro Bölgesi 19	1,6	0,0
Macaristan	1,6	2,9
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	1,4	3,5
İsveç	1,2	3,3
Türkiye	-0,3	-1,5
AB-28	-1,3	-0,5
Polonya	-1,5	-1,4
Portekiz	-2,2	0,8
Letonya	-6,0	-1,3
Almanya	-6,5	-0,9
Bulgaristan	-7,3	0,5
Estonya	-8,8	-0,1
Avusturya	-11,6	0,8
İngiltere	-15,1	-4,0
Litvanya	-15,2	-8,6
Belçika	-17,3	-3,9
Finlandiya	-20,7	2,0

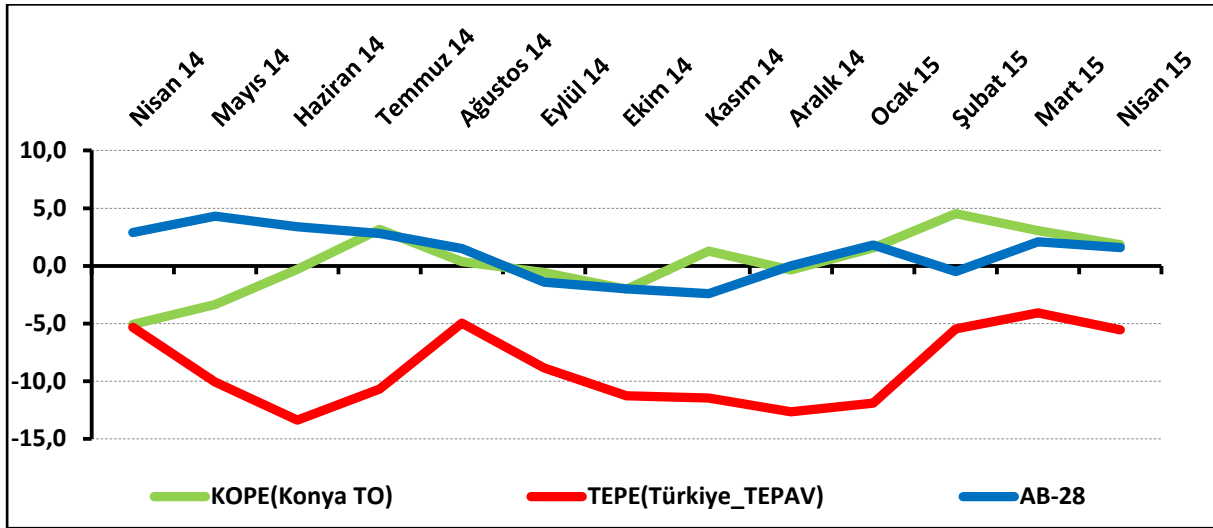
**Sıralama Nisan 2014 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da perakende güveni, Türkiye genelinden daha yüksek değer aldı:

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Nisan ayında TEPE -5,6 puan değerini alırken, KOPE 1,8 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 6,9 puan yükselirken, TEPE, 0,3 puan azaldı. KOPE, bir önceki aya göre ise 1,3 puan azaldı. Konya perakendesi, nisan ayında hem Türkiye genelinden hem de AB-28'den daha iyi bir değer aldı.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Nisan 2014 – Nisan 2015)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	0,2	1,1	3,2	1,9	0,5	-1,6	-2,1	-0,1	3,5	4,2	1,5	3,8
2014	-0,8	-4,3	-5,4	-5,1	-3,4	-0,3	3,2	0,4	-0,6	-2,0	1,3	-0,4
2015	1,6	4,5	3,1	1,8								

Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilerden oluşturulmuştur.